

УДК 378.017

Педоренко Н. В.

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР

У статті розглянуто інноваційні технології навчання в процесі підготовки майбутніх медичних сестер. З'ясовано, що викладання гуманітарних дисциплін спрямоване на розвиток сформованості ключових і предметних компетентностей та формування складників фахової компетентності. У процесі навчання змодельовано реальні ситуації медицини, впроваджено розв'язання завдань, пов'язаних із майбутньою діяльністю у сфері медицини, запропоновано проблемні завдання та проекти, спрямовані на формування продуктивного, творчого мислення, навичок самоосвіти студентів різних освітньо-кваліфікаційних рівнів. Розроблено інтерактивні методичні прийоми ("Ланцюжок", "Плюс-мінус", "Культурологічний (історичний) погляд", "Альтернатива" та ін.), які впроваджено в практику навчання гуманітарних дисциплін у коледжі. Значну увагу приділено методу проектів, що використовується під час вивчення дисциплін культурологія та історія України. Однак зазначено, що традиційні лекційні та практичні заняття необхідно оновлювати за допомогою інших інноваційних методів, в основі яких лежать принципи проблемного навчання.

Ключові слова: інтерактивні методичні прийоми, практичні заняття, культурологія, методи.

Реалізація моделі педагогічної системи професійної підготовки майбутніх медичних сестер в умовах неперервної освіти передбачає оптимізацію змісту та структури навчальних програм дисциплін фундаментальної та фахової підготовки, вибір відповідних технологій та методик навчання, розроблення методичного забезпечення навчального процесу, координацію змісту навчального процесу в системі "коледж – медичний університет". Дуже важливо знайти оптимальний варіант у застосуванні інноваційних педагогічних технологій, який би органічно поєднав усе найкраще із закордонного та українського педагогічного досвіду з урахуванням особистих та суспільних освітніх потреб, можливостей різнорівневих навчальних закладів та особливостей медичного фаху.

Як зазначає Я. Нейматов, змінюється роль і структура освіти: вона стає не похідним, а визначальним чинником економічного росту, вона вже не стільки задовольняє суспільні потреби, скільки формує майбутні суспільні можливості [4, с. 13]. Держава потребує висококваліфікованих спеціалістів, здатних до ефективної професійної роботи за фахом і конкурентоспроможних на ринку праці, тобто фахівців, компетентних у своїй предметній галузі. Покращення якості підготовки фахівців стає першочерговим завданням коледжів, для розв'язання якого необхідне вдосконалення форми, методи і технології організації навчального процесу, зокрема впровадження інноваційних технологій навчання.

Різні аспекти обраної проблеми розглянуто в працях науковців, зокрема теоретико-методологічні проблеми медичної освіти досліджували У. Безкоровайна, О. Кравченко, Ю. Лавриш, Л. Романишина, Л. Хомич, Б. Шиян; тенденції розвитку вітчизняної вищої медсестринської освіти в умовах євроінтеграції розглядали О. Біловол, І. Губенко, Н. Дуб, Б. Локай, Р. Сабадишин, О. Семенов, В. Свиридюк, М. Шегедин, П. Яворський та ін; особливості застосування сучасних педагогічних технологій в освітньому процесі підготовки медичних сестер: Н. Банадига, О. Волосовець, Є. Кривенко, В. Свиридюк, С. Ястремська; інтеграційні процеси в медичній освіті розглядали М. Берулава, А. Коломієць, І. Козловська, Т. Якимович та ін.

Метою статті є аналіз найефективніших інноваційних технологій у підготовці медичних сестер.

Проблема інноваційного розвитку освіти і освітніх інновацій є актуальною, тому що вона викликає широкий суспільний і науковий резонанс. Інноваційна освітня діяльність передбачає розвиток творчого потенціалу педагогів і стосується не лише створення та поширення новизни, а і зміни у способі діяльності, стилі мислення учасників навчально-виховного процесу. Основною характеристикою інноваційної педагогічної діяльності навчального закладу є підвищення результативності освітнього процесу.

Упровадження й систематичне використання сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі медичного коледжу сприяє активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів і викладачів, інтенсифікації навчального процесу, появі стійкої зацікавленості навчанням, підвищенню мотивації пізнавальної діяльності, формуванню потреби в самонавчанні, саморозвитку, умінню самовизначатися в навчальній діяльності; у викладача змінюється позиція, він стає носієм нового педагогічного мислення і принципів педагогіки співробітництва, професіоналом, здатним до проектування і перепроектування своєї діяльності [3, с. 62].

На нашу думку, інноватизацію навчального процесу доречно розглядати як сукупність послідовних, цілеспрямованих дій, метою яких є поліпшення професійної підготовки майбутніх медичних сестер. Одним із шляхів модернізації освітньої системи постає впровадження в навчальний процес Бердичівського медичного коледжу інноваційних педагогічних технологій і методів. Інновації (італ. *innovazione* – новизна, нововведення) – нові форми організації діяльності й управління, нові види технологій, які охоплюють різні сфери життєдіяльності людства [1, с. 63].

Інноваційну педагогічну технологію розглядають як особливу організацію діяльності та мислення, які спрямовані на організацію нововведень в освітньому просторі або як процес засвоєння, впровадження і

поширення нового в освіті. Інновація педагогічного процесу означає введення нового в мету, зміст, форми і методи навчання та виховання в організацію спільної діяльності учасників навчального процесу.

Інноваційні технології, що використовуються у системі освіти, розглядаються як моделювання викладачем змісту, форм і методів навчального процесу відповідно до поставленої мети з використанням новизни. У практиці навчально-виховної діяльності у медичному коледжі ми використовуємо такі технології навчання, як диференційоване, проблемне, контекстне навчання, ігрові технології навчання, інформаційні технології, кредитно-рейтингова технологія, особистісно-орієнтоване навчання тощо.

Упровадження інноваційних технологій у навчальний процес Бердичівського медичного коледжу відбувається поетапно. Так, викладання гуманітарних дисциплін проходить у першому-другому семестрі першого курсу, тому ми враховували також чинник адаптації вчорашніх школярів до студентського життя, до навчання за новою технологією, до відмінної від школи системи оцінювання знань.

Перший етап полягав у створенні нових робочих навчальних програм. Спрямованість навчального процесу на формування ключових, предметних та фахових компетентностей зумовила перегляд змісту дисципліни, модульне структурування навчального матеріалу, обґрунтування вибору провідних тем для аудиторного вивчення та перенесення менш важливих на самостійне опрацювання студентів, урахування професійної спрямованості дисциплін культурології та історії України.

Другий етап упровадження інноваційних технологій навчання полягав у створенні навчально-методичного забезпечення навчального процесу: конспектів лекцій, методичних вказівок до виконання практичних робіт та самостійної роботи. Із цією метою було розроблено тестові завдання вступного та поточного контролю, пакети модульних контрольних робіт. Кожен студент отримує індивідуальний варіант індивідуально-дослідницької роботи, що, з одного боку, вимагає від викладача великих затрат часу на підготовку, а з іншого – виключає чинник списування.

Третій етап пов'язаний із впровадженням інноваційних методів навчання. Цей етап тривалий і вимагає від викладача постійного педагогічного пошуку та натхнення для впровадження нових методів навчання поряд із традиційними, які не втратили актуальності. Упровадження інноваційних технологій навчання – ознака сучасного освітнього процесу, що ґрунтується на аналізі новітніх досягнень вітчизняної та світової педагогіки, власного досвіду викладання, є ефективним тоді, коли обидва чинники враховуються. За словами Б. Спока, “бездумне використання навіть найкращої педагогічної концепції може завдати більше шкоди, ніж принести користі”.

Розглянемо конкретні приклади впровадження інноваційних технологій навчання майбутніх медичних сестер під час викладання гуманітарних дисциплін стосовно основних організаційних форм навчальної діяльності студентів (лекцій, практичних занять та самостійної позааудиторної роботи).

Практика навчання гуманітарних дисциплін у медичному коледжі характеризується низкою істотних недоліків: немає відповідності змісту дисциплін до специфіки професійної діяльності і вимог, які поставлені перед особистістю сучасного фахівця; одноманітність форм, методів і прийомів викладання, що викликає падіння інтересу до пізнавальної діяльності й майбутньої спеціальності. Традиційна система навчання не забезпечує достатнього рівня ефективності навчально-виховного процесу через недостатню активність студентів; низький рівень ефективності самостійної роботи; недостатній зворотний зв'язок викладача зі студентом; нераціональне використання часу як викладача, так і студента; низьку ефективність контролю, який обмежує викладача і студента [6, с. 267]. Подолати зазначені недоліки можливо під час використання інтерактивних методів навчально-виховної діяльності, з якими і пов'язаний процесуальний компонент використаних нами педагогічних інновацій.

Інтерактивні методи (від англ. *inter* – взаємний, *act* – діяти) навчально-виховної діяльності базуються на діалозі, взаємодії викладача і студента. Проблема підвищення ефективності навчального процесу в коледжах пов'язана не стільки з використанням окремих методів, скільки з упровадженням інноваційних педагогічних технологій. Інтерактивне навчання у коледжі передбачає докорінну зміну методичних стереотипів, які сформувалися у викладачів. Розглянемо приклади розроблених нами інтерактивних методичних прийомів, які використовуємо на практичних заняттях із курсів культурології та історії України на різних етапах навчання майбутніх медичних сестер.

“Ланцюжок”. Студенти один за одним називають по одному факту стосовно заданої теми. Наприклад, розглядається тема “Культура й цивілізація”. Студенти озвучують такі твердження, як “культура – це вираження індивідуального початку кожного соціуму”, “цивілізація – це соціокультурне утворення, яке характеризує суспільні умови цього розвитку, соціальне буття культури”, “поняття “культура” семантична ширше, ніж поняття “цивілізація”, воно застосовується як до невеликого племені (наприклад, культура ірокезів), так і до цілих континентів (наприклад, “культура Європи)””, “поняття “культура” обов'язково передбачає наявність в ній цементувального релігійного начала, без якого неможлива будь-яка духовність – пружина будь-якої культури. Цивілізація – безрелігійна. “Культура має душу, цивілізація ж має тільки методи і знаряддя” (М. Бердяєв). Використання методичного прийому дозволяє швидко актуалізувати знання студентів, розвиває уважність та вміння слухати товариша, адже твердження не можна повторювати.

“Пінг-понг”. Студенти розташовуються один навпроти одного, протягом 2–3 хвилин готують по одному запитанню за темою теоретичного матеріалу, що розглядається на занятті. Студенти задають питання один

одному та оцінюють відповідь товариша. Доцільно розпочинати із пари найслабших студентів, адже сильніші швидше можуть зорієнтуватися і сформулювати оригінальні запитання. Завдяки цьому методичному прийому можна швидко мобілізувати групу студентів, заохотити студентів із низьким рівнем знань, налаштувати на продуктивну інтелектуальну діяльність та повторити теоретичний матеріал.

“Плюс-мінус”. Групу студентів ділимо на дві підгрупи. Одна підгрупа шукає позитив у певній історичній події, явищі, твердженні, інша – негатив. Наприклад, пропонується для аналізу теза “Один із найкращих засобів стати людиною мудрою – це читати стародавні історії і вчитися на минулих подіях і прикладах наших предків, як поводитись і чого берегтись Ф. де Каммін”. “Позитив, – як стверджував О. Довженко, – народ, що не знає своєї історії народ сліпців”; без знань минулого, немає майбутнього тощо. Негатив, на жаль, не завжди минуле може чомусь навчити, є досить багато подій які краще не знати і на них не варто вчитись, історія стає чимось анахроністичним, ніби це щось далеке, забуте, якісь казки, байки і т. д. Прийом розвиває критичне мислення, вчить різнобічно аналізувати будь-яку ситуацію.

“Культурологічний (історичний) погляд”. Студенти аналізують із культурологічної або історичної точки зору події, які відбуваються у професійній практиці медичної сестри. Студенти працюють мікрогрупами по 2–4 студенти. Кожна група отримує індивідуальне завдання, обговорює його протягом 5–7 хвилин, а потім доповідає біля дошки, причому кожен студент має взяти активну участь у доповіді. Наприклад, під час розгляду теми “Культура Стародавнього Сходу” пропонуємо такі завдання: “методи лікування в стародавньому Китаї”, “використання методів дослідження хворих у Стародавньому Єгипті”, “перше медичне обладнання” тощо. Один із студентів групи демонструє фото перших медичних інструментів, називає та показує науковців, другий – розповідає стародавні методи лікування в стародавніх країнах, інший – аналізує те, як змінилась медицина тих часів і що старого залишилось і використовується до нашого часу. Застосування методичного прийому ілюструє професійне спрямування дисципліни, що вивчається, посилює мотивацію навчання.

“Заміна ролей”. Пропонуємо одному зі студентів виконувати на занятті функції викладача: керувати навчальним процесом, оцінювати відповіді студентів, обирати завдання для виконання, слідкувати за дотриманням дисципліни та правил поведінки. Застосування методичного прийому дозволяє, з одного боку, активізувати навчальний процес у пасивних і спокійних групах, а з іншого – зменшити хаос у групах із гіперактивними студентами. Завдяки зміні ролей вдається скерувати надлишок енергії окремих студентів у корисне русло, розвиває ініціативність та взаємоповагу. Побувавши у ролі викладача, студенти з більшою повагою ставляться до викладацької праці.

Серед численних педагогічних інновацій, які успішно використовуються вітчизняними та закордонними педагогами в процесі навчання студентів, визначимо проектну технологію (метод проектів), яку застосовуємо як альтернативу письмовим, реферативним роботам у рамках позааудиторної самостійної роботи студентів. Вона відповідає сучасним вимогам до підготовки майбутніх фахівців, про що свідчить популярність та широкомасштабність програми “Intel® навчання заради майбутнього”, а також численні розробки науковців (С. Вірст, Р. Галустов, Ю. Жилиєва, М. Пелагейченко та ін.).

Метод проектів – це сукупність різноманітних прийомів, операцій, спрямованих на досягнення дидактичної цілі через детальну розробку деякої проблеми, яка має завершитися повністю реальним, відчутним практичним результатом, оформленим певним чином. Метод проектів передбачає індивідуальну або групову самостійну діяльність студентів, яку вони виконують протягом певного часового інтервалу. У сучасній педагогічній науці немає однозначного трактування терміна “метод проектів”, його визначають як спосіб або форму організації навчального процесу, метод навчання, педагогічну технологію та ін. [5, с. 55–58].

Проектна технологія спрямована на здобуття студентами знань у тісному зв'язку з реальною життєвою практикою, формування специфічних умінь та навичок завдяки системній організації проблемно-орієнтованого навчального пошуку. Розв'язання поставленої проблеми передбачає, з одного боку, використання різноманітних методів, засобів навчання, а з іншого – інтегрування знань і вмінь із різних галузей науки, техніки та мистецтва.

У роботі над проектом його учасники проявляють максимальну самостійність у формуванні мети і завдань, пошуку необхідної інформації, дослідженні та прийнятті рішень, організації особистої діяльності та взаємодії партнерів. Проектна діяльність передбачає роботу в колективі, оскільки опрацювання великої кількості інформації вимагає групової роботи. Працюючи у команді, студенти краще пізнають одне одного, вчаться взаємодіяти, вирішувати можливі конфлікти, беруть відповідальність за вибір рішення та свою роботу. У роботі групи слід дотримуватися принципу “кожен робить те, що зможе зробити краще інших”, що дозволяє реалізувати свої здібності кожному члену команди.

У процесі роботи над проектом студенти не тільки здобувають нові знання з цього предмета, але і розвивають ключові компетентності: вчаться визначати основні і поточні (проміжні) мету і завдання, шукати оптимальні шляхи розв'язання, здійснювати і аргументувати вибір, передбачати наслідки вибору, діяти самостійно, аналізувати отриманий результат, презентувати результати роботи. Зазначимо особливу ефективність застосування цього методу в коледжах, оскільки він формує необхідні компетентнісні якості для подальшої трудової роботи і спонукає до продовження навчання у вищих навчальних закладах.

На підготовчому етапі викладач проводить настановне заняття з групою, під час якого обговорюють проблему та мету дослідження, можливі джерела інформації, складають план роботи групи, розподіляють ролі

між учасниками та складають індивідуальні плани роботи кожного учасника проекту. Пошуковий етап (найбільш тривалий) дозволяє проявити максимум самостійності та ініціативності учасникам проекту. Студенти здійснюють пошук інформації, збирають та систематизують інформацію, розглядають робочі гіпотези, працюють над практичним утіленням. Викладач проводить індивідуальні та групові консультації, розглядає звіти про перебіг та результати роботи. Можемо констатувати, що цей етап є вирішальним для підготовки проекту, оскільки частина студентів полишає роботу з певних причин.

На підсумковому етапі оформляють результати роботи над проектом, складають його анотацію та визначають форму публічного захисту. Для презентації готують слайди, плакати чи демонстрації залежно від наявності технічних засобів.

Завершальний етап – захист. Форми презентації можуть бути найрізноманітнішими: від усних повідомлень, стендових доповідей до дискусій, дебатів, театралізованих сценаріїв, мультимедійних презентацій тощо. Кращі проекти рекомендуються на студентські наукові конференції.

Проектування як інноваційну інтерактивну технологію навчання рекомендуємо до застосування у навчальному процесі коледжів під час організації самостійної роботи студентів. На нашу думку, особливо актуальна ця технологія під час викладання гуманітарних дисциплін, оскільки забезпечує досягнення цілої низки дидактичних та виховних цілей.

Позааудиторна робота над проектом сприяє дидактичній адаптації першокурсників. Проект дає можливість кожному актуалізувати свої знання і отримати нові, навчитися збирати інформацію й опрацьовувати її, презентувати результати пошуків.

Для студентів медичного коледжу спеціальності медична сестра пропонуємо теми проектів, які відображають значення гуманітарних дисциплін у майбутній професійній діяльності медичної сестри. Типову структуру проекту “Мистецтво вавилонських лікарів”, “Мислю значить існую”, “Розвиток медицини на Поліссі”. Проекти оцінюються додатковими балами, що може суттєво підвищити рейтинг студента та покращити його екзаменаційну оцінку. Найкращі роботи рекомендуються на студентську наукову конференцію.

На формування майбутнього фахівця, становлення його особистості впливають не лише навчання та програмний зміст дисципліни, що передається викладачем, а й інтелектуально-творча діяльність, самоосвіта самого студента [2, с. 109–113]. У цьому аспекті робота над проектом може бути більш вагомим для студента та його розвитку, ніж інші традиційні форми організації навчального процесу (лекції чи лабораторні роботи).

Однак не можна обмежити дидактичний аспект навчання лише методом проектів. Традиційні лекційні та лабораторні заняття необхідно оновлювати за допомогою інших інноваційних методів, в основі яких лежать принципи проблемного навчання.

Висновки. Процес реалізації інноваційних технологій у коледжах передбачав зміни основних компонентів навчального процесу (цільового, змістового, процесуального, методичного та діагностичного). Основною ціллю навчального процесу стає поліпшення сформованості професійної компетентності майбутніх медичних сестер. Педагогічні інновації, пов'язані з використанням інтерактивних, діяльнісних методів, допомагають змодельовати реальні ситуації професійної діяльності майбутніх медичних сестер.

Використана література:

1. Буга Н. Ю. Становлення наукової та інноваційної діяльності у вищих навчальних закладах / Н. Ю. Буга // Економіст. – 2006. – № 9. – С. 60–64.
2. Гулай О. І. Використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі / О. І. Гулай, В. Я. Шемет // Проблеми модернізації змісту і організації освіти на засадах компетентнісного підходу : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф. – Харків: ХНАДУ, 2014. – С. 109–113.
3. Гуревич Р. С. Інформаційно-телекомунікаційні технології в підготовці майбутнього фахівця / Р. С. Гуревич // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – Київ, 2002. – № 4. – С. 61–68.
4. Освітні інноваційні технології у процесі викладання навчальних дисциплін // зб. наук.-метод. праць / за ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2004. – 261 с.
5. Пелагейченко М. Л. Сутність поняття “метод проектів” у сучасній педагогічній науці / М. Л. Пелагейченко // Педагогіка : зб. наук. праць Бердянського держ. пед. ун-ту. – № 1. – Бердянськ : БДПУ, 2009. – С. 55–58.
6. Петрук В. А. Теоретико-методичні засади формування професійної компетентності майбутніх фахівців технічних спеціальностей у процесі вивчення фундаментальних дисциплін : монографія / В. А. Петрук. – Вінниця : УНІВЕРСУМ–Вінниця, 2006. – 292 с.
7. Романишина Л. М. Тестовий контроль – один зі шляхів підвищення якості знань студентів / Л. М. Романишина, І. М. Хмельяр, М. М. Лукашук // зб. наук. праць Національної академії прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького. Серія : педагогічні та психологічні науки. – 2010. – № 53. – С. 108–111.

References:

1. Buha N. Yu. Stanovlennia naukovoї ta innovatsiinoї diialnosti u vyshchykh navchalnykh zakladakh / N. Yu. Buha // Ekonomist. – 2006. – № 9. – S. 60–64. [in Ukrainian].
2. Hulai O. I. Vykorystannia rezultativ naukovykh doslidzhen u navchalnomu protsesi / O. I. Hulai, V. Ya. Shemet // Problemy modernizatsii zmistu i orhanizatsii osvity na zasadakh kompetentnisnoho pidkhodu : materialy Mizhnar. nauk.-metod. konf. – Kh. : KhNADU, 2014. – S. 109–113. [in Ukrainian].

3. Hurevych R. S. Informatsiino-telekomunikatsiini tekhnolohii v pidhotovtsi maibutnoho fakhivtsia / R. S. Hurevych // Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka. – K., 2002. – № 4. – S. 61–68. [in Ukrainian]
4. Osvitni innovatsiini tekhnolohii u protsesi vykladannia navchalnykh dystsyplin. Zb. nauk.-metod. prats / Za red. O. A. Dubaseniuk. – Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU, 2004. – 261 s. [in Ukrainian].
5. Pelaheichenko M. L. Sutnist poniattia “metod proektiv” u suchasni pedahohichnii nauks / M. L. Pelaheichenko // Pedahohika : zb. nauk. prats Berdianskoho derzh. ped. un-tu. – № 1. – Berdiansk : BDP, 2009. – S. 55–58. [in Ukrainian].
6. Petruk V. A. Teoretyko-metodychni zasady formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv tekhnichnykh spetsialnosti u protsesi vyvchennia fundamentalnykh dystsyplin : monohrafiia / V. A. Petruk. – Vinnytsia : UNIVERSUM–Vinnytsia, 2006. – 292 s. [in Ukrainian]
7. Romanyshyna L. M. Testovi kontrol – ody z shliakhiv pidvyshchennia yakosti znan studentiv / L. M. Romanyshyna, I. M. Khmeliar, M. M. Lukashuk // Zb. nauk. prats Natsionalnoi akademii prykordonnoi sluzhby Ukrainy im. B. Khmelnytskoho. Seria : pedahohichni ta psykholohichni nauky. – 2010. – № 53. – S. 108–111. [in Ukrainian].

Педоренко Н. В. Инновационные педагогические технологии в подготовке будущих медицинских сестер

В статье рассмотрены инновационные технологии учебы в процессе подготовки будущих медицинских сестер. Выяснено, что преподавание гуманитарных дисциплин направлено на развитие сформированности ключевых и предметных компетентностей и формирование составляющих профессиональной компетентности. В процессе учебы смоделированы реальные ситуации медицины, внедрено решение задач, связанных с будущей деятельностью в сфере медицины, предложены проблемные задания и проекты, направленные на формирование производительного, творческого мышления, навыков самообразования студентов разных, образовательно квалификационных уровней. Разработаны интерактивные методические приемы (“Цепочка”, “плюс-минус”, “Культурологический (исторический) взгляд”, “Альтернатива”), которые внедрены в практику учебы гуманитарных дисциплин в колледже. Значительное внимание уделено методу проектов, который используется при изучении дисциплин культурология и история Украины. Отмечено, что традиционные лекционные и практические занятия необходимо обновлять с помощью других инновационных методов, в основе которых лежат принципы проблемной учебы.

Ключевые слова: интерактивные методические приемы, практические занятия, культурология, методы.

Pedorenko N. Innovative pedagogical technologies in preparing future medical sisters

The article discusses innovative learning technologies in the process of preparing future nurses. It has been found that the teaching of humanities is aimed at developing the formation of key and subject competences and the formation of the components of professional competence. In the process of study, real situations of medicine were modeled, the solution of tasks related to future activities in the field of medicine was introduced, problem tasks and projects aimed at developing productive, creative thinking, self-education skills of students of different educational levels of qualifications were proposed. Developed interactive teaching methods (“Chain”, “plus-minus”, “Cultural (historical) view”, “Alternative”, but others), which are introduced into the practice of studying humanities in college. Considerable attention is paid to the project method, which is used in studying the disciplines of cultural studies and the history of Ukraine. It is marked that traditional lecture and practical employments must be renewed by other innovative methods, which principles of problem studies are underlaid.

Key words: interactive methodical techniques, practical classes, culturology, methods.